

Täysistunto

Tiistai 15.3.2016 klo 13.59—17.06

12. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ajokorttilain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 131/2015 vp

Valiokunnan mietintö LiVM 2/2016 vp

Ensimmäinen käsittely

Toinen varapuhemies Paula Risikko: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 12. asia. Käsittelyn pohjana on liikenne- ja viestintävaliokunnan mietintö LiVM 2/2016 vp. Nyt päätetään lakiehdotuksen sisällöstä.

Keskustelu

17.01 **Mika Niikko ps:** Arvoisa rouva puhemies! Tämä hallituksen esitys koskee ajokorttilakia muutettavaksi siten, että ajokortin kaksoiskappaleissa olevat voimassaoloajat ja ikärajat tulevat muuttumaan. Elikkä aikaisemminhan meillä on ollut tapana, että 70 ikävuoteen asti on voinut ajokortilla ajaa, ellei sitten muita selkeästi terveydellisiä haittatekijöitä ole tullut, ja sitä ajokorttia ei ole voitu ottaa pois tai tarkastella uudelleen. Se pohjautuu vuodelta 2003 olevaan muutokseen. Kaivoin nämä tiedot täältä nopeasti, ja täällä mainittiin niin, että vuoden 2013 tammikuun jälkeen myönnettyt ajokortit myönnetään aluksi 15 vuodeksi ja siten niihin pitää anoa uusimisia. Elikkä nämä kaikki ajokortit olisivat voimassa korkeintaan 2033 saakka.

Mistä tämä hallituksen esitys nyt johtuu: nähtävästi se tämän valiokunnan mietinnön mukaan johtuu siitä, että kun tämä ajokorttidirektiivi ja siellä olevat muutokset ovat aikaisemmin tulleet jo 2006, niin Suomea vastaan on nostettu kanne EU-tuomioistuimessa, koska Suomi ei ole täytäntöön pannut kaikilta osin tätä direktiiviä. Näin tämän ymmärsin.

No, mikä tässä hallituksen esityksessä on ongelmallista? Ongelmallista on ennen kaikkea se, että tässä esityksessä ne kansalaiset, jotka esimerkiksi kadottavat ajokortin tai menevät vaikka uudelleen naimisiin, joutuvat uusimaan ajokortin mutta eivät tule saamaan ajokortin voimassaoloaikaa niin pitkäksi aikaa kuin mitä heillä esimerkiksi tällä hetkellä on. Tässä on esimerkiksi ehdotettu, että raskaan kaluston kuljettajalla ajokortin voimassaoloaika tulevaisuudessa tulee olemaan enintään 5 vuotta kerrallaan ja henkilöauton ajokortin omaavalla 15 vuotta. Mitä järkeä on siinä, että henkilöltä, joka menee vaikka naimisiin ja muuttaa nimeään, voidaan liikenneturvallisuuden nimissä vaatia kestoaltaan lyhyempää ajokorttia kuin hänellä nytten on? Tämä mielestäni herättää perustuslaillisen kysymyksen, että kuinka voidaan tällaisella keinotekoisella syyllä rajoittaa ihmisen aikaisemmin saatuja oikeuksia lyhyemmäksi. Toisekseen jo pelkästään ajokortin kadottaminen johtaa siihen, että joutuu uudelleen hakemaan ajokorttia, joka on taas määräajaltaan lyhyempi kuin esimerkiksi nyt oleva ajokortti. Siinä mielessä kysynkin, nyt kun tämä on ensimmäinen käsittely ja tämä meneekin eteenpäin vielä käsiteltäväksi, miksi tässä ei ole kysytty esimer-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 24/2016 vp

kiksi perustuslakivaliokunnan kantaa. Mielestäni tämä vaatisi heidän huomionsa tähän asiaan.

Tässä on pelkona se, että tässä EU:n direktiivissä voidaan toistaa sellainen virhe, kuten joissain totalitaristisissa valtioissa tehdään, että rajoitetaan henkilöllisyystodistuksen kestoa, koska se on historiassa ollut erittäin tehokas tapa kontrolloida ihmisiä. Esimerkiksi Venäjällä on tällainen sisäinen passi, joka pitää uusia kaksi kertaa elämässä, ja tähän johtaa siihen, että niiden henkilöiden, joilla ei ole sisäistä passia, on hyvin vaikea matkustaa Venäjän sisällä saati sitten asioida. Ja nyt kun me muistamme, että Suomessa ei ole yhtään semmoista virallista henkilötodistusta, kuvallista todistusta, jonka kesto olisi enemmän kuin 5 vuotta tai 10 vuotta, niin tämä poistaa kansalaisten käytöstä sen viimeisenkin virallisen henkilötodistuksen, jota he ovat tähän asti voineet käyttää jopa sinne 70 ikävuoteen saakka.

Siinä mielessä, arvoisa puhemies, toivoisin, että kun tätä asiaa käsitellään ja valmistellaan, kiinnitetään huomiota siihen, voitaisiinko samanaikaisesti esimerkiksi tämän virallisen henkilötodistuksen, jota voidaan myös poliisista hakea, kestoa pidentää huomattavasti nykyisestä. Mielestäni ei ole mitään syytä estää kansalaisia olemasta menemättä viranomaisten ikään kuin tarkistettavaksi sen henkilötodistuksen osalta 5 vuoden tai 15 vuoden välein. Tämä ei mielestäni millään tavalla ole oikea suuntaus Euroopan unionissa saati Suomessa, jossa on totuttu siihen, että kansalaiset saavat olla asioimatta viranomaisen luona, jos he eivät sitä itse tahdo. Henkilötodistus on kumminkin semmoinen perusasiakirja, jota jokainen ihminen tarvitsee elämässään jatkuvasti, ja siinä mielessä sen saantia tulee nykyisestäään helpottaa sekä sen voimassaolon kestoa pidentää.

Arvoisa puhemies! Toivon, että tämä asia tullaan huomioimaan tässä käsittelyn yhteydessä.

Yleiskeskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 131/2015 vp sisältyvän lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely päättyi.